

Virksomhetsbesøk AtB

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

21.04.2026

Saknr

32/26

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-217

TI-&58

Arkivsaknr 26/136 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen som fremkom under virksomhetsbesøket hos AtB til orientering.

Vedlegg

Vedtak Sak 140 2024 fylkestinget Vurdering av egenkapital i AtB AS

Sak 140 2024 fylkestinget - Vurdering av egenkapital i AtB AS

Eierskapsrapport 2025 - Trøndelag fylkeskommune

Eierskapsmelding 2024

Vedlegg 2. Selskapsversikt 2024

Utrykt vedlegg

[Eierskapsmelding Trøndelag fylkeskommune del 1, 2024](#)

[Eierskapsrapport AtB 2024](#)

[Eierskapsrapport 2025](#)

Saksopplysninger

Kontrollutvalget vedtok i sak 15/26 "Planlegging av virksomhetsbesøk" at de ønsket å besøke AtB. Bakgrunnen er et prosjekt i plan for forvaltningsrevisjon om fylkeskommunens samhandling med AtB. Det ble vedtatt at utvalget ønsker orientering om driften og områder i samhandlingen med fylkeskommunen det kan være knyttet risiko til. De la videre til grunn at de ønsker å treffe administrerende direktør og styreleder.

I dagens møte er det lagt opp til et virksomhetsbesøk med en varighet på inntil 2 timer. Sekretariatet har spesifisert en bestilling til AtB ut fra vedtaket og det som står i plan for forvaltningsrevisjon:

- Hvordan foregår styringsdialogen mellom AtB og fylkeskommunen? Vi er opptatt av rutinene for den formelle styringsdialogen, men også hvordan den løpende styringsdialogen foregår, og om styret ser utfordringer knyttet til dette.
- Organiseringen
  - Hvordan gjennomføres samhandlingen med fylkeskommunen?
  - Hvordan er måloppnåelse og utnyttelse av ressursene?
- Skoleskyssordningen
  - Hvordan flyter dette, og hvilke utfordringer opplever dere?
- Det regionale tilbudet
  - Hvordan flyter dette og hvordan er samhandlingen med kommunene?
- Krav til universell utforming og utfordringer knyttet til dette
- Hvilke risikoer vurderer AtB som de største for selskapet?
- Miljøpakkesamarbeidet og AtB
  - Hvordan løses eventuell motstrid mellom de forpliktelser fylkeskommunen har for å nå nullutslippsmålet og vedtak som støtter opp under AtB sitt kundegrunnlag?

Fra AtB sin side stiller:

- styreleder Nils Kvernmo
- administrerende direktør Grete Fuglem Tennås
- direktør for plan Harald Storrønning
- rådgiver kvalitet og virksomhetsstyring Pål Sæther

Et virksomhetsbesøk skal gjøre kontrollutvalget bedre kjent med den fylkeskommunale virksomheten, og ansatte i fylkeskommunen skal bli bedre kjent med kontrollutvalgets arbeid. Deltakere fra virksomheten orienterer om sin virksomhet og kontrollutvalgets medlemmer kan stille spørsmål underveis.

Bakgrunnsinformasjon

I plan for forvaltningsrevisjon er denne bakgrunnsinformasjonen oppgitt:

AtB er et heleid fylkeskommunalt selskap, og organiseringen stiller krav både til fylkeskommunen som eier og til AtB som selskap. God rolleforståelse og velfungerende samhandling er avgjørende for tilfredsstillende måloppnåelse og effektiv utnyttelse av ressursene. Beskrivelsen peker på at det er behov for løpende tilpasninger i samhandlingen, og at det er risiko for at samhandlingen ikke fungerer godt nok. Det vises blant annet til utfordringer knyttet til skoleskyss, ivaretagelse av krav til universell utforming, hensyn til reisende på lengre turer (herunder toalettfasiliteter), samt et bredt spekter av økonomiske og omdømmemessige risikoer som kan bli vesentlige for fylkeskommunen som eier.

Fra eierskapsmeldingen

I saken har vi lagt ved en lenke til eierskapsmeldingen del 1, som viser hvordan fylkeskommunen på generelt grunnlag utøver sitt eierskap. Til saken er det vedlagt en selskapsoversikt for AtB som viser formål med eierskapet. Her fremkommer det at AtB AS er et mobilitetsselskap som er 100% eid av Trøndelag fylkeskommune. Selskapet har utgangspunkt i det offentlige kollektivtilbudet, og har ansvar for å planlegge, anskaffe, utvikle og markedsføre et framtidsrettet mobilitetstilbud for hele Trøndelag i tråd med eiers målsettinger. Vi har også lagt med eierskapsrapporten for 2024 og 2025. I 2024 har det blitt arbeidet med å se på behovet for egenkapital sett i sammenheng med behovet for styring og kontroll.

Målsettingen med eierskapet er å utvikle og opprettholde et godt kollektivtransporttilbud i Trøndelag. Aksjeselskap er valgt som organisasjonsmodell for oppgaveløsning og administrering av kollektivtrafikken i Trøndelag fordi det er en transparent, fleksibel og ryddig organisasjonsform, regulert av aksjeloven. Videre gjør aksjeselskapsformen det mulig å sette sammen et profesjonelt og tilpasset styre.

Fra eierskapsrapporter

Fylkestinget har behandlet en generell eierskapsrapport for 2025, se utrykt lenke. Vurderingen her bygger på at det for 2024 ble utarbeidet en egen eierskapsrapport for AtB, se utrykt vedlegg.

Fylkesdirektørens konklusjon er:

... at selskapet i 2024 har gjort et godt arbeid med både å drifte og videreutvikle transporttilbudet innenfor målområdene «balansert utvikling», «klima, miljø og bærekraft» og «tjenestekvalitet». AtB har levert økonomiske resultater innenfor budsjett, på tross av at selskapet står i en krevende situasjon med reduserte tilskuddsrammer og høy prisvekst på innsatsfaktorer. Styret i AtB har signalisert at selskapets soliditet er utfordrende med en lav egenkapital sett opp mot stor omsetning og stor kontraktportefølje med tilhørende forpliktelser og risiko.

Fylkestinget har i sak 140/25 gjort et vedtak om at fylkesdirektøren må spesifisere nærmere hvilket nivå egenkapitalen og/eller garantiene bør være på for å sikre det økonomiske

handlingsrommet og den økonomiske soliditeten som selskapet trenger, se vedlegg. PwC har gjort noen vurderinger av mulige løsninger, men dette er ikke vedlagt. Det er også poengtert at det er en stor utfordring for selskapet i å kunne håndtere større uplanlagte eller uforutsette hendelser innenfor egen økonomi, noe som fordrer at fylkeskommunen og AtB må samhandle tett og løpende når større kostnads- og inntektsendringer oppstår.

I en påfølgende sak i dagens møte vil fylkesdirektøren orientere om hvordan hen ser på samhandlingen med AtB slik at kontrollutvalget får en presentasjon fra begge parter. Begge parter vil delta i hverandres sak.

Vurdering og konklusjon

Hensikten med besøket er å bli mer kjent med Atb, få en større innsikt i samhandlingen med fylkeskommunene og høre hva AtB sine vurderinger for områder det er knyttet risiko til. Virksomhetsbesøket er bakgrunnsinformasjon for å vurdere om det skal bestilles en forvaltningsrevisjon som planlagt, og eventuelt hvordan den skal innrettes.

Kontrollutvalgets rolle er å legge til grunn et overordnet kontrollperspektiv og ikke en partipolitisk tilnærming. Selve gjennomføringen av besøket styres av utvalgets leder. Det legges opp til en åpen og uformell dialog der utvalget løpende kan stille spørsmål underveis. Det er bedt om at presentasjon som gis oversendes til sekretariatet etter møtet. Kontrollutvalget kan ta informasjonen som fremkommer til orientering.